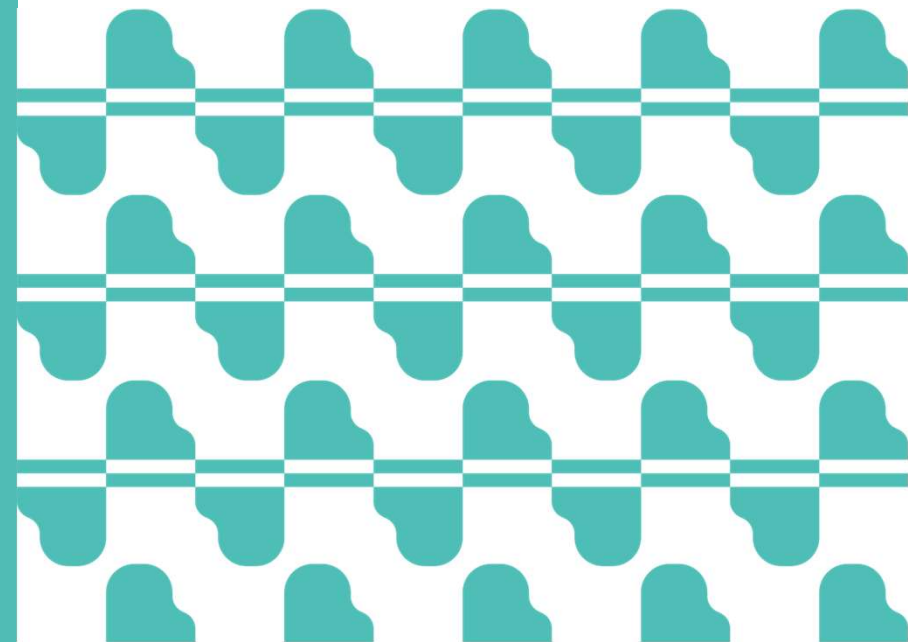

Oppimisen tuen lakiuudistus

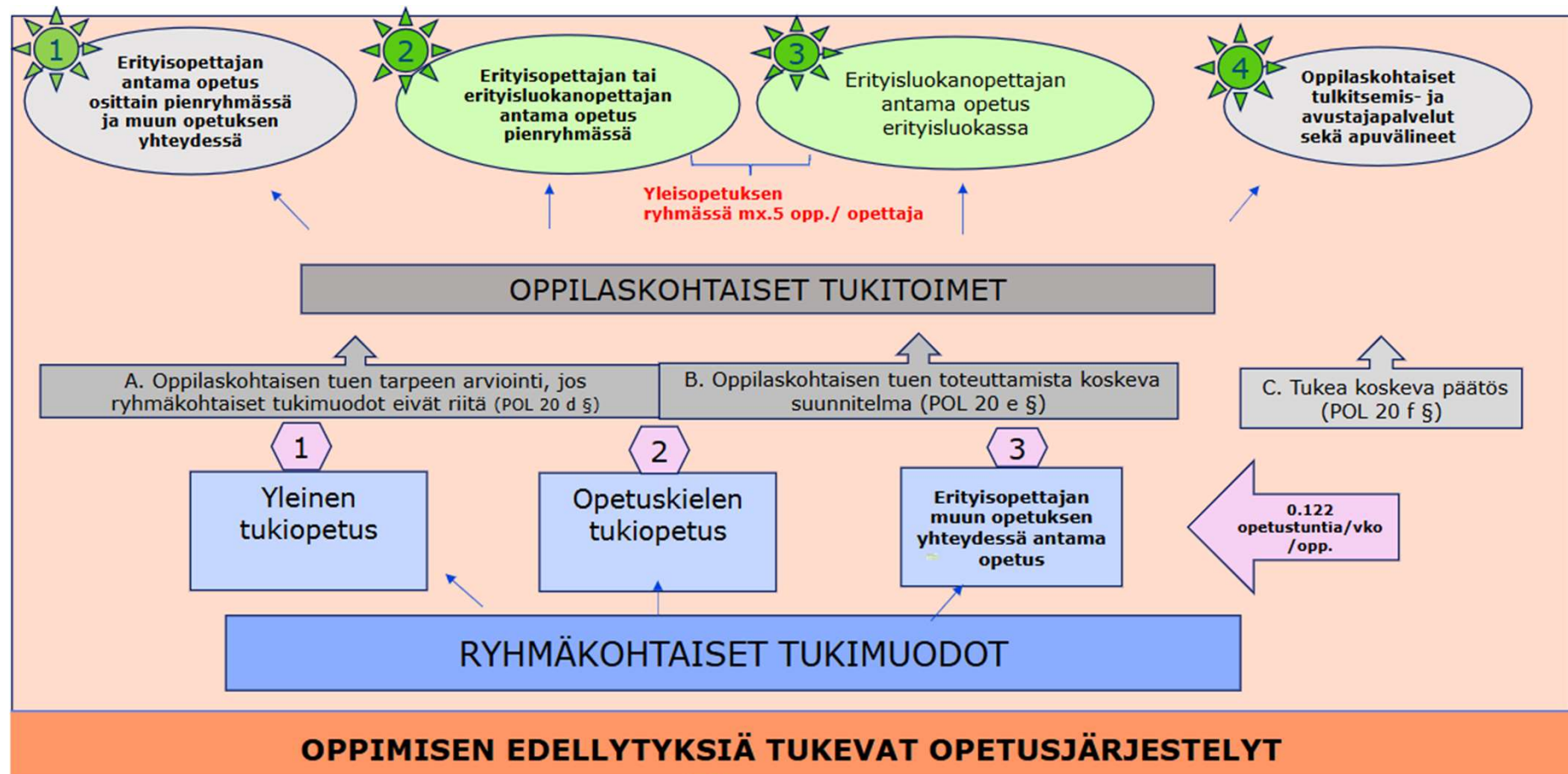
Esiopetus, perusopetus ja lukio

Kasvun ja oppimisen tuen päällikkö Miira Arminen

Opetuksen ja kasvatuksen lautakunta 25.9.2025

PoL:n muutos koskien oppimisen tukea 1.8.25 lähtien

Muutokset oppimisen tuessa

Keskeinen ajatus on, että oppilas saa tukea omassa ryhmässään

Tuen järjestämisen lähtökohtana ovat **oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt**. Tämän lisäksi oppimista tuetaan **ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla**

Mikäli oppilas edellisten lisäksi tarvitsee tukea oppimiseensa, hänellä on oikeus saada **oppilaskohtaisia tukitoimia**, joista tehdään **hallintopäätös**

Lisäksi:

- Yhteisopettajuuden velvoite on tuotu lakiin
- Oppilaskohtainen dokumentointi kevenee
- Kieli muuttuu, pois "erityisyydestä"
- Perusopetuksen opetussuunnitelmasta ja oppimäärästä poikkeaminen sekä perusopetuksen poikkeava järjestäminen on viimesijainen keino

Tavoitteen mukaiseen tilanteeseen pääseminen edellyttää mm.

Rakennetta ja toimintatapaa, joka mahdollistaa mm.

- Vertaistuen ja yhteistoiminnallisen oppimisen
- Joustavat ryhmittelyt
- Ryhmään ja kouluun kiinnittymisen
- Positiivisen vuorovaikutusilmapiirin rakentamisen
- Erityisopetuksen ja muun opetuksen laadukkaan yhteistyön

Paikalliset OPS:t päivitetty keväällä 2025, päivitystyössä kuultu oppilaita, huoltajia ja henkilöstöä.

Lautakuntakäsittely toukokuussa 2025.

Viestintä esiopetus

- Päivitetty Järvenpään esiopetuksen opetussuunnitelma on Järvenpään kaupungin nettisivuilla sekä intrassa
- Huoltajia tiedotettu tulevasta oppimisen tuen uudistuksesta huhtikuun alussa Daisyn kautta
- Eskareiden ja 1. lk tutustumispäivänä toukokuussa tiedotettu huoltajia uudelleen.
- Elokuussa viestitään huoltajia tarkemmin, kun esiopetus alkaa.

Viestintä perusopetus

- Päivitetty Järvenpään perusopetuksen opetussuunnitelma Järvenpään kaupungin nettisivuilla sekä intrassa
- Huoltajia ja henkilöstöä on tiedotettu tulevasta oppimisen tuen uudistuksesta maaliskuussa Wilma-tiedotteella
- Elo-syyskuussa järjestetään kouluittain vanhempainillat, joissa esitellään muutoksia
- Kuntalaisia tiedotetaan syksyllä Järvenpäämedian kautta

Esiopetuksen henkilöstön perehdytys päivitettyyn esiopetusuunnitelmaan

- Opetushallituksen järjestämät webinaarit kevään 2025 aikana
- Elokuussa 2025 yhteinen tilaisuus henkilöstölle ja esihenkilöille
- Päiväkodit järjestävät eskaritiimeille kaksi tapaamista syksyllä 2025.
- Käyttöönottoa ja perehdytystä arvioidaan yhteisellä kyselyllä tammikuussa 2026.
- Päiväkodin johtajien kanssa on käyty erityisesti toimintakulttuurin muutokseen liittyvää keskustelua.

Perusopetuksen henkilöstön perehdytys ja kouluttaminen, mennyttä ja tulevaa

- Opetushallituksen ja ministeriön järjestämät webinaarit kevään 2025 aikana (tallenteet ja materiaalit edelleen katsottavissa)
- Erityisopettajille ja rehtoreille webinaarit 11/24 ja 01/25
- Koko henkilöstölle webinaari 04/25, tallenne ja materiaalit on jaettu myös opiskeluhuollon henkilöille
- Rehtoreita ja erityisopettajia on koulutettu useissa työpajoissa keväällä 2025
- Elokuun suunnittelupäivissä perehdytty paikallisen ops:n muutoksiin, varataan veso-koulutusaikaa sekä yhteissuunnitteluaikaa lukuvuodelle tästä teemasta
- Elokuussa järjestetty alueellinen webinaari asiasta hyvinvointialueen henkilöstölle (kuuma-yhteistyö)
- Käyttöönottoa ja perehdytystä arvioidaan tammikuussa 2026, jonka perusteella tehdään tarvittava suunnitelma toimenpiteistä keväälle -26

Muuta

- Uudet lomakkeet ja päätöspohjat otetaan käyttöön syksyn aikana (Wilma ja Daisy)
- Toimintasääntö päivitetään syksyllä 2025
- Lisätietoa: [Oppimisen tuen uudistus perusopetuksessa | Opetushallitus](#)

Keskeiset muutokset lukiolaissa ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa; Oppimisen tuen ja erityisopetuksen järjestäminen

- 1) **Tukitoimia** on annettava riittävästi, oikea-aikaisesti ja siten, että ne edistävät opiskelijoiden oppimista, osaamisen osoittamista, jatko-opintoihin siirtymistä ja hyvinvointia. Lukiolain 28 §:n mukaan opiskelijan tuen tarvetta tulee arvioida opintojen alussa sekä säännöllisesti opintojen edetessä. (varhaisen tuen vahvistaminen)
- 2) Opiskelija voi hakeutua itsenäisesti tai hänet voidaan ohjata **tukitoimien pariin**. Opiskelijalla ei kuitenkaan ole velvollisuutta ottaa vastaan oppimisen tukea.
- 3) Tukitoimet toteutetaan opetushenkilöstön yhteistyönä, ja opiskelijan suostumuksella suunnitellaan **yhteistyössä** muiden asiantuntijoiden kanssa. (moniammatillisuus)
- 4) Opiskelijoilla on oikeus saada **aineenopettajan antamaan tukipetusta**.

Keskeiset muutokset lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa; Oppimisen tuen ja erityisopetuksen järjestäminen

5) Opiskelijalla on **oikeus erityisopetukseen**, jos oppimisen tuki ei ole riittävää opiskelijan tuen tarpeeseen nähden ja hän tarvitsee todennettujen oppimisvaikeuksien tai muun niihin rinnastettavan syyn vuoksi erityisopetusta lukion oppimäärän suorittamiseksi. Tästä **erityisopettajan antamasta opetuksesta tehdään hallintopäätös**, joka voi olla kielteinen tai myönteinen. Erityisopetuksesta on myös mahdollista luopua ja tuki lakkauttaa, mikäli tuen tarvetta ei enää ole. Tällöin lakkauttamisesta tehdään hallintopäätös.

- Järvenpäässä päätöksen tekee lukion rehtori

Keskeiset muutokset lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa; Oppimisen tuen ja erityisopetuksen järjestäminen

6) Perusopetuksen järjestäjän on **toimitettava** lukiokoulutuksen järjestäjälle perusopetuslain mukainen **perusopetuksen päättyessä** voimassa oleva oppimisen tukea tai erityisopetusta koskeva hallintopäätös. Lukiokoulutuksen järjestäjän on tällöin **selvitettävä ja arvioitava opiskelijan erityisopetuksen tarve** perusopetuksen aikana tehdyn päätöksen pohjalta. (nivelevaiheen tuki)

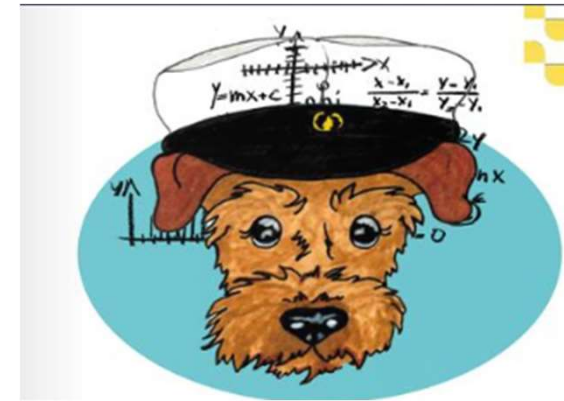
Lukioon hyväksyttävillä **tulee olla riittävät edellytykset** suoriutua lukion oppimäärän opinnoista. Lukiokoulutuksessa ei ole mahdollista poiketa oppimäärän mukaisista tavoitteista.

Keskeiset muutokset lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa; Oppimisen tuen ja erityisopetuksen järjestäminen

7) Ylioppilastutkinnossa käytettäviä **yksilöllisiä erityisjärjestelyjä** ovat esimerkiksi lisääjän antaminen, pienryhmätilan käyttäminen, materiaalin kirjasinkoon suurentaminen tai mahdollisuus käyttää erillistä näyttöä. Saadakseen em. järjestelyjä, tulee niitä kokeilla lukio-opintojen aikana. Näiden erityisjärjestelyjen käyttö ei edellytä koulutuksen järjestäjän hallintopäätöstä. Ylioppilaskokeissa käytettävistä **erityisjärjestelyistä päättää Ylioppilastutkintolautakunta.**

8) Erityisen tuen päätöksestä voi valittaa aluehallintovirastoon

Viestintä ja perehdytys lukiossa

- vanhempainillassa 21.8 info oppimisen tuesta ja sen muutoksia 1.vuotisten vanhemmille
- keväällä on infottu ja kuultu oppilaskuntaa asiasta
- erityisopettajat tiedottavat myös opiskelijoille.
- Henkilökuntaa on perehdytetty ys-ajoilla keväällä ja myös aloitusvesoissa

Resurssointi

- Maaliskuussa valtuusto päätti lisätalousarviosta lakimuutoksen toimeenpanon tueksi:
- Lisäysten kustannusvaikutukset ovat: perusopetus v. 2025 339 t€ ja vuodesta 2026 eteenpäin 813,6 t€ ja lukio v. 2025 67,5t€ ja vuodesta 2026 eteenpäin 162t€ .
- ➔ 5 erityisopettajan uutta virkaa on perustettu (2 lukioon ja 3 perusopetukseen)
- ➔ 100 h tukiopetustuntiresurssin kasvattamiseen ja opetuskielen tukiopetukseen
- ➔ syksyn kuluessa tehdään arviota muista lisäresurssitarpeista (resurssiopettajat, koulunkäynnin ohjaajat, esiopetuksen tuki)

Uudistuksen toimeenpano ja resursointi (OKM)

- Uudistuksen toteutukseen kohdennetaan opetuksen järjestäjille 100 miljoonaa euroa pysyvää vuosittaista rahoitusta valtionosuuksina
- Kuntien peruspalveluiden valtionosuus on yleiskatteellista rahoitusta, eli sitä ei ole korvamerkitty mihinkään toimintaan, vaan kunta päättää itsehallintonsa nojalla rahoituksen kohdentumisesta. Kunnan on silti huolehdittava sille laissa asetetuista velvoitteista.
- Lainsäädännössä on asetettu opetuksen järjestäjille selkeitä velvoitteita tuen järjestämiseen ja toteuttamiseen, ja niiden toteuttamiseksi opetuksen järjestäjille osoitetaan rahoitusta.

Uudistuksen toimeenpanon seuranta

OPH on aloittanut tiedonkeruun ryhmäkohtaisen tuen toteutumisesta lakisääteisen mitoituksen mukaan

- Opetus- ja kulttuuriministeriö kehittää lisäksi oppimisen ja koulunkäynnin tuen tilastotiedonkeruuta vastaamaan uudistettua lainsäädäntöä
- Opetus- ja kulttuuriministeriö käynnistää lainsäädännön voimaantultua tutkimuksen, jolla seurataan uudistetun lainsäädännön toimeenpanoa ja vaikutusten arviointia sekä jatkokehittämistarpeita